

ภาคผนวก

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา..... ☎ ๒๒๑๐.....

ที่ มอ ๗๕๑ /..... วันที่..... ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มูฮัมหมัดรอฟลี แวะหะมะ

ด้วย นายดลชาติ โตมาแร นักศึกษาปริญญาโท สาขาอิสลามศึกษา (มุสลิมศึกษา) วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด : การดำเนินงานและปัญหา โดยมี ดร.ธวัช นุ้ยผอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา ความตรงประเด็นตามจุดประสงค์ของงานวิจัย ตลอดจนให้ ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ทำให้แบบสอบถามมีความถูกต้องและมีคุณภาพยิ่งขึ้น พร้อมนี้ได้ แนบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด : การดำเนินงาน และปัญหา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญมา ณ โอกาสนี้
จักขอบคุณยิ่ง

(ดร. มูฮัมหมัดรอฟลี แวะหะมะ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน.....สำนักงานเลขานุการ.....วิทยาลัยอิสลามศึกษา..... ☎ ๒๒๑๐.....

ที่ มอ ๗๕๑ / วันที่ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่อง.....ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.หะหมัด หะยีหมัด

ด้วย นายดลชาติ โตมาแร นักศึกษาปริญญาโท สาขาอิสลามศึกษา (มุสลิมศึกษา) วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด : การดำเนินงานและปัญหา โดยมี ดร.ธวัช นุ้ยผอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา ความตรงประเด็นตามจุดประสงค์ของงานวิจัย ตลอดจนให้ ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ทำให้แบบสอบถามมีความถูกต้องและมีคุณภาพยิ่งขึ้น พร้อมนี้ได้ แนบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด : การดำเนินงาน และปัญหา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญมา ณ โอกาสนี้
 จักขอบคุณยิ่ง

(ดร. มุหัมมัดรอฟลี แวะหะมะ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา ☎ ๒๒๑๐

ที่ มอ ๗๕๑ / วันที่ ตุลาคม ๒๕๖๐

เรื่องขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา

ด้วย นายดลชาติ โดมาแร นักศึกษาปริญญาโท สาขาอิสลามศึกษา (มุสลิมศึกษา) วิทยาลัยอิสลามศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง ระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด : การดำเนินงานและปัญหา โดยมี ดร.ธวัช นุ้ยผอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ วิทยาลัยอิสลามศึกษา พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีคุณสมบัติเหมาะสม ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย จึงขอความอนุเคราะห์ท่านได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการ ตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษา ความตรงประเด็นตามจุดประสงค์ของงานวิจัย ตลอดจนให้ ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์ทำให้แบบสอบถามมีความถูกต้องและมีคุณภาพยิ่งขึ้น พร้อมนี้ได้ แนบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง ระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด : การดำเนินงาน และปัญหา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญมา ณ โอกาสนี้
จักขอบคุณยิ่ง

(ดร. มุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ รักษาการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา	ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาอิสลามศึกษา
วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มุฮัมมัดรอฟลี แวะหะมะ	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
3. ดร.หะหมุด หะยีหมัด	อาจารย์ประจำภาคอิสลามศึกษา
วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

Prince of Songkhro
Pattani Campus

ภาคผนวก ค
ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
และค่าความเชื่อมั่น

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ค่าความเที่ยงตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม (Content Validity)

ข้อที่	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	ผล
		1	2	3		
ด้านการพิจารณาคำขอสินเชื่อ						
1	แบบฟอร์มมีความเข้าใจง่ายและสะดวกในการกรอกข้อมูล	1	1	1	1	ใช้ได้
2	สหกรณ์มีการตรวจสอบเอกสารคำขอสินเชื่ออย่างเคร่งครัด	1	1	1	1	ใช้ได้
3	สหกรณ์มีการสอบถามประวัติส่วนตัวของสมาชิก	1	1	1	1	ใช้ได้
4	สหกรณ์มีการสอบถามและตรวจสอบการชำระหนี้ของสมาชิก	1	1	1	1	ใช้ได้
5	สหกรณ์มีการสอบถามวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อของสมาชิก	1	1	1	1	ใช้ได้
6	สหกรณ์มีการสอบถามบุคลิกภาพของสมาชิก เช่น การละหมาดฎะมาอะห์ การจ่ายซะกาต การฟังการสอนศาสนา และอื่นๆ	1	1	0	0.66	ปรับปรุง
7	สหกรณ์มีการจัดชั้นสมาชิกก่อนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการอนุมัติสินเชื่อ						
8	ระยะเวลาในการพิจารณามีความรวดเร็ว	1	1	1	1	ใช้ได้
9	สหกรณ์พิจารณาอนุมัติตามวัตถุประสงค์ของผู้ขอสินเชื่อ	1	1	1	1	ใช้ได้
10	สหกรณ์มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ	1	1	0	0.66	ปรับปรุง
11	สหกรณ์มีการตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	ผล
		1	2	3		
12	สหกรณ์มีการตรวจสอบทุนที่ใช้ในกิจการส่วนตัวของผู้ขอสินเชื่อ	1	1	1	1	ใช้ได้
13	สหกรณ์มีการตรวจสอบหลักประกันของผู้ขอสินเชื่อ	1	1	1	1	ใช้ได้
ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้						
14	สหกรณ์มีการพิจารณาถึงภาวะเศรษฐกิจนโยบายของรัฐบาล และปัจจัยที่อื่นๆ ที่มีส่วนต่อการพิจารณาให้สินเชื่อ	1	1	1	1	ใช้ได้
15	มีการพิจารณาถึงสามัญสำนึกและการมีอะมานะฮ์ของผู้ขอสินเชื่อ	1	1	1	1	ใช้ได้
16	สหกรณ์มีการแจ้งเตือนวันเวลาชำระหนี้ให้สมาชิกทราบล่วงหน้า	1	1	1	1	ใช้ได้
17	สหกรณ์มีการตรวจสอบและติดตามหนี้สำหรับสมาชิกที่ขาดการชำระหนี้ติดต่อกัน	1	1	1	1	ใช้ได้
18	สหกรณ์มีการจัดเก็บข้อมูลผู้ขอสินเชื่อ	1	1	1	1	ใช้ได้
19	สหกรณ์มีการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการในการติดตามเร่งรัดหนี้	1	1	1	1	ใช้ได้
20	สหกรณ์มีการกำหนดขั้นตอนในการติดตามหนี้จากสมาชิกแต่ละรายตามความเหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้
21	สหกรณ์มีการแจ้งเตือนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระทุกระยะและติดตามทวงถามอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1	ใช้ได้
22	สหกรณ์มีการลงโทษสมาชิกในกรณีที่มีหนี้ค้างชำระหนี้เป็นเวลานานและขาดการ	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	ผล
		1	2	3		
	ติดต่อกับสหกรณ์					
ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะริอะฮ์						
23	พนักงานมีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำด้านการเงินอิสลาม	1	1	1	1	ใช้ได้
24	มีการซื้อขายสินค้าในการทำสัญญาการให้สินเชื่อ	1	1	1	1	ใช้ได้
25	มีการกำหนดอัตรากำไรที่มีความเหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้
26	มีถ้อยคำแห่งสัญญา (อะกัต) การซื้อขายที่ถูกต้อง	1	1	1	1	ใช้ได้
27	มีการกล่าวหรือเปิดเผยในส่วนของราคาต้นทุนและกำไรของสินค้าที่ทำการซื้อขายอย่างชัดเจน	1	1	1	1	ใช้ได้
28	ขณะทำสัญญาการซื้อขายสหกรณ์เป็นผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินอย่างสมบูรณ์	1	1	1	1	ใช้ได้
29	สหกรณ์มีการแต่งตั้งให้ลูกค้าเป็นตัวแทนทำการซื้อสินค้าเองอย่างถูกต้อง	1	1	1	1	ใช้ได้
30	สหกรณ์มีการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าอย่างสมบูรณ์หลังจากการทำสัญญาการซื้อขายเสร็จสิ้น	1	1	1	1	ใช้ได้

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การทดลองใช้แบบสอบถาม (Try Out)

ลำดับ	ประเด็นความเห็น	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
1	ด้านการพิจารณาค่าขอสินเชื่อ	.793
2	ด้านการอนุมัติสินเชื่อ	.865
3	ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้	.852
4	ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะริอะฮ์	.792
รวม		.826

แบบสอบถามชุดนี้ มีประเด็นความเห็นเกี่ยวกับระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีน่า จำกัด มีค่าความเชื่อมั่นในภาพรวม เท่ากับ .826 เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการพิจารณาสินเชื่อ มีค่าความเชื่อมั่น .793 ด้านการอนุมัติ มีค่าความเชื่อมั่น .865 ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้ มีค่าความเชื่อมั่น .852 และด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะริอะฮ์ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .792

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

Prince of Songkla University
Pattani Campus

เลขที่แบบสอบถาม □□□

แบบสอบถามการวิจัยเรื่อง

ระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามป็นำจำกัด : การดำเนินงานและปัญหา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระบบการบริหารสินเชื่อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อ

กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ ทุกตอน ตามสถานภาพที่ท่านเห็นว่าเป็นจริง เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

2. ข้อคำถามทุกข้อเป็นการประเมินผู้ตอบแบบสอบถามตอบได้อย่างอิสระไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี โปรดตอบตามความเป็นจริง ซึ่งข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับและใช้ในการวิจัยเท่านั้น

งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จไม่ได้หากปราศจากความร่วมมือจากท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

นายดลชาติ โดมาเร

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

กรุณาใส่เครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา (ด้านศาสนา)

☐ ต่ำกว่าชานะวีย์	☐ ชานะวีย์
☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก	☐ อื่นๆ ระบุ.....
4. ระดับการศึกษา (ด้านสามัญ)

☐ ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก	☐ อื่นๆ ระบุ.....
5. สถานภาพ

☐ โสด	☐ สมรส
☐ หม้าย/หย่าร้าง	
6. อาชีพ

☐ รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	☐ เกษตรกร
☐ ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	☐ พนักงานเอกชน
☐ อื่นๆ ระบุ.....	
7. รายได้/เดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท	☐ 11,001-20,000 บาท
☐ 20,001- 30,000 บาท	☐ 30,001 บาท ขึ้นไป
8. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์

☐ ก่อน 1 ปี	☐ 2 ปี - 5 ปี	☐ 6 ปี ขึ้นไป
------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------

ตอนที่ 2 ระบบการบริหารสินเชื่อ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความสำคัญที่ตรงกับท่านมากที่สุด

5 = ความเห็นในระดับมากที่สุด

4 = ความเห็นในระดับมาก

3 = ความเห็นในระดับปานกลาง

2 = ความเห็นในระดับน้อย

1 = ความเห็นในระดับน้อยที่สุด

ลำดับ	รายละเอียดทั่วไป	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการพิจารณาคำขอสินเชื่อ						
1	แบบฟอร์มมีความเข้าใจง่ายและสะดวกในการกรอกข้อมูล					
2	พนักงานมีการตรวจสอบเอกสารคำขอสินเชื่ออย่างเคร่งครัด					
3	มีการสอบถามประวัติส่วนตัวของสมาชิก					
4	มีการสอบถามและตรวจสอบการชำระหนี้ของสมาชิก					
5	มีการสอบถามวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อของสมาชิก					
6	มีการสอบถามบุคลิกภาพของสมาชิก เช่น การละหมาดญะมาอะห์ การจ่ายซะกาต การฟังการสอนศาสนา และอื่นๆ					
7	มีการจัดชั้นสมาชิกก่อนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ					
ด้านการอนุมัติสินเชื่อ						
8	ระยะเวลาในการพิจารณามีความรวดเร็ว					
9	พิจารณาอนุมัติตามวัตถุประสงค์ของผู้ขอสินเชื่อ					
10	มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ					
11	มีการตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้					
12	มีการตรวจสอบทุนที่ใช้ในกิจการส่วนตัวของผู้ขอสินเชื่อ					
13	มีการตรวจสอบหลักประกันของผู้ขอสินเชื่อ					
14	มีการพิจารณาถึงภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของ					

ลำดับ	รายละเอียดทั่วไป	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	รัฐบาล และปัจจัยที่อื่นๆ ที่มีส่วนต่อการพิจารณาให้สินเชื่อ					
15	มีการพิจารณาถึงสามัญสำนึกและการมีอะมานะฮ์ของผู้ขอสินเชื่อ					
ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้						
16	มีการแจ้งเตือนวันเวลาการชำระหนี้ให้สมาชิกทราบล่วงหน้า					
17	พนักงานสหกรณ์มีการตรวจสอบและติดตามหนี้สำหรับสมาชิกที่ขาดการชำระหนี้ติดต่อกัน					
18	สหกรณ์มีการจัดเก็บข้อมูลของผู้ขอสินเชื่อ					
19	สหกรณ์มีการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการในการติดตามเร่งรัดหนี้					
20	สหกรณ์มีการกำหนดขั้นตอนในการติดตามหนี้จากสมาชิกแต่ละรายตามความเหมาะสม					
21	สหกรณ์มีการแจ้งเตือนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระทุกระยะและติดตามทวงถามอย่างสม่ำเสมอ					
22	สหกรณ์มีการลงโทษสมาชิกในกรณีที่มีหนี้ค้างชำระหนี้เป็นเวลานานและขาดการติดต่อกับสหกรณ์					
ด้านการปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญา						
23	พนักงานมีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำด้านการเงินอิสลาม					
24	สหกรณ์ทำการซื้อขายสินค้าในขณะที่การทำสัญญาสินเชื่อ					
25	สหกรณ์กำหนดอัตรากำไรที่มีความเหมาะสม					
26	ในขณะที่ทำสัญญาสินเชื่อกับสหกรณ์มีถ้อยคำแห่งสัญญาการซื้อขาย (อะกัต)					
27	ในขณะที่ทำสัญญาสินเชื่อสหกรณ์ได้กล่าวหรือเปิดเผยในส่วนราคาต้นทุนและกำไรของสินค้าที่ทำการซื้อขาย					

ลำดับ	รายละเอียดทั่วไป	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
28	ในขณะการทำสัญญาสินเชื่อสหกรณ์เป็นผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน					
29	ในขณะทำสัญญาสินเชื่อสหกรณ์ได้กระทำการแต่งตั้งให้ลูกค้าเป็นตัวแทนทำการซื้อสินค้าเอง					
30	สหกรณ์ได้กระทำการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าอย่างสมบูรณ์หลังจากการทำสัญญาการซื้อขายเสร็จสิ้น					

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์

ด้านการพิจารณา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการอนุมัติ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามลักษณะร้อยละ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ท่านคิดว่าการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ของท่าน ด้านการอนุมัติสินเชื่อมีปัญหาอย่างไรบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ท่านคิดว่าการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ของท่าน ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้มีปัญหาอย่างไรบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Prince of Songkla University
Pattani Campus

1.4 ท่านคิดว่าแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ของท่าน ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลัก
ชะรีอะฮ์ของสหกรณ์ของท่านมีอะไรบ้าง?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก จ
นิพนธ์ต้นฉบับ (Manuscript)

Prince of Songkla University
Pattani Campus

นิพนธ์ต้นฉบับ

ระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด : การดำเนินงานและปัญหา
ดลฮาดี โดมาเร¹¹ และ ธวัช นุ้ยผอม¹²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด 3) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง คือ สมาชิกสหกรณ์ จำนวน 384 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 3 คน และประธานกลุ่มสมาชิก จำนวน 3 คน แบบสอบถามใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบแบบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และแบบสนทนากลุ่มใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะรีอะฮ์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการพิจารณาคำขอสินเชื่อ ด้านการอนุมัติสินเชื่อ และด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด พบว่า ด้านการบริหารสินเชื่อ พบว่า เพศ การศึกษาด้านสามัญ รายได้ และระยะเวลาการเป็นสมาชิก โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน การศึกษาด้านศาสนา และอาชีพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .01 และอายุ และสถานภาพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

3) ปัญหาการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด พบว่า ด้านการพิจารณาคำขอสินเชื่อ ได้แก่ แบบฟอร์มคำขอสินเชื่อของสหกรณ์ยังมีช่องโหว่ ด้านการอนุมัติสินเชื่อ ได้แก่ ขั้นตอนการอนุมัติสินเชื่อ และการขาดความคล่องตัวในการบริหารสินเชื่อ ด้านการติดตามและเร่งรัด

¹¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

¹² ดร. (การเงินการธนาคารอิสลาม) อาจารย์ประจำวิทยาลัยอิสลามศึกษา

หนี้ ได้แก่ ความล่าช้าและขาดความต่อเนื่องในการชำระหนี้ของสมาชิก และด้านผลิตภัณฑ์ตามหลัก
ชะรีอะฮ์ ได้แก่ ความไม่เข้าใจของสมาชิกและกฎระเบียบทางกฎหมาย

4) แนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด พบว่า สหกรณ์จะต้อง
มีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ และสร้างวินัยทางการเงิน ตลอดจนการเสริมสร้างอาชีพแก่
สมาชิก เพื่อให้สามารถชำระหนี้ได้ตามที่ตกลงไว้กับสหกรณ์ ตลอดจนควรผลักดันข้อกำหนด
เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงินอิสลามเพื่อนำไปปฏิบัติในสหกรณ์อิสลาม

คำสำคัญ : ระบบสินเชื่อ สหกรณ์อิสลาม ปัญหา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Financing System of Bina Islamic Cooperative Ltd.: Operation and Issues

Donhadee Domarae and Tawat Nuipom

ABSTRACT

The purpose of this research is 1) to examine the level of members' opinion on financing management system of Bina Islamic Cooperative Ltd. 2) to compare members' opinion on financing management system of Bina Islamic Cooperative Ltd. and 3) to explore the issues and solutions of financing management of Bina Islamic Cooperative Ltd. This research was a mixture of quantitative and qualitative research. A questionnaire was used in the quantitative research in which 384 cooperative members were selected as the samples. Focus group was employed in the qualitative research. The samples consisted of 3 cooperative officers and 3 heads of the group members. The statistics used for analyzing the collected quantitative data included frequency, mean, standard deviation, t-test and One – Way ANOVA. As for the focus group, descriptive analysis was used in data analysis.

The research found that.

1) The level of members' opinion for financing management system at Bina Islamic Cooperative Ltd overall was high. When considering individual item, it was found that the *shari'ah* financing product had the highest mean score, followed by the considerations of financing application, the financing approval, and the tracking and debt collection which had the lowest mean score.

2) In comparing of members' opinion for financing management system of Bina Islamic Cooperative Ltd., it was found there was no different opinions among respondents of different sex, education, revenue and membership period. Religious education and career were statistically different at .01 significance level. Age and status were statistically different at .05 significance level.

3) As for the issues of financing management of Bina Islamic Cooperative Ltd., it was found that, at the stage of consideration of financing application, financing application form was found to be exposed. In terms of financing approval, financing procedures and were found to be problematic. The

issues in debt collections included delays and lack of continuity in repayment of the members. On *shari'ah* compliant product issues, it was found that lack of understanding of *shari'ah* and legal regulations among the members.

4) In order to solve the issues related to financing management of Bina Islamic Cooperative Ltd., it was found that cooperatives must be strict in lending and need to create financial discipline as well as enhancing career for the members so that they will be able to repay the debt as arranged with the cooperative. Related legal provision needs to be promoted so that Islamic financial products can be used in Islamic cooperatives.

Keywords : Financing System, Islamic Cooperative, Issues

Prince of Songkla University
Pattani Campus

บทนำ

การเงินอิสลามถูกนำไปใช้ในสถาบันการเงินครั้งแรกตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 และต้นศตวรรษที่ 20 โดยกลุ่มนักฟื้นฟูอิสลามที่ต้องการจะทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศมุสลิมวางบนพื้นฐานของหลักชะรีอะฮ์ ธนาคารอิสลามเกิดขึ้นครั้งแรกในเมืองมิตฆามร์ (Mit Ghامر) ประเทศอียิปต์ในปี ค.ศ.1963 เพื่อเป็นการทดลองการนำหลักการอิสลามที่ห้ามเกี่ยวข้องกับดอกเบี้ยมาใช้ในสถาบันการเงิน (মনখযা অরুযত, 2556 : 13) การดำรงอยู่ของสถาบันการเงินอิสลามมีความจำเป็นจะต้องปฏิบัติโดยการใช้สัญญาทางการเงิน ได้แก่ มุฎอเราะบะฮ์ (Muđārabah), มุฆาเราะกะฮ์ (Mushārah), มุรอะบะหะฮ์ (Murābahah), สะลัม (Salam), อิสติษนาอ์ (Istithna'), และอิญาเราะฮ์ (Ijārah) เป็นต้น (Shofawati, 2014)

สถาบันการเงินในประเทศไทยในรูปแบบสหกรณ์อิสลามนั้นเกิดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2530 เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามของมุสลิมในประเทศไทยในการนำอิสลามมาสู่การปฏิบัติในด้านเศรษฐกิจสังคม และเป็นการสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจ (รวัช นุ้ยผอม, 2557 : 579) จากการสำรวจของกรมตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ พบว่า ในปี 2552 มีสหกรณ์อิสลามที่เปิดดำเนินการในประเทศไทยทั้งสิ้น 54 สหกรณ์ (মনখযা অরুযত, 2556 : 31) ในปี พ.ศ. 2545 ได้มีการจัดตั้งเครือข่ายสหกรณ์อิสลามแห่งประเทศไทยขึ้น ด้วยความพยายามในการดำเนินงานของเครือข่ายฯ ตลอดระยะเวลา 10 กว่าปีที่ผ่านมา ทำให้มีสหกรณ์ จำนวน 29 แห่ง มีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 237,844 คน และมีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 7,903,328,821 บาท ที่ดำเนินการสหกรณ์ในรูปแบบปลอดดอกเบี้ยครอบคลุมทั่วประเทศ รวมทั้งในกรุงเทพฯ (เครือข่ายสหกรณ์อิสลามแห่งประเทศไทย, 2559) และในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งมีมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากก็มีสหกรณ์อิสลามเกิดขึ้นหลายแห่ง เช่น สหกรณ์อิสลามปัตตานีจำกัด สหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟานจำกัด สหกรณ์อิสลามบีนากำกัด เพื่อสามารถตอบสนองจำเป็นพื้นฐานของคนในพื้นที่ ทั้งการดำเนินการฝากเงิน และการให้บริการสินเชื่อที่ถูกต้องตามหลักกฎหมายอิสลาม สหกรณ์อิสลามบีนากำกัด เป็นสหกรณ์ที่ได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งเป็นสหกรณ์ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2543 มีพื้นที่ดำเนินการได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา สตูล และพัทลุง เป็นสหกรณ์ที่ดำเนินงานธุรกรรมการเงินตามหลักบทบัญญัติของศาสนา (สหกรณ์อิสลามบีนากำกัด, ม.ป.ป.)

การดำเนินงานของสหกรณ์อิสลามนั้นมีความคล้ายกับสหกรณ์ทั่วไปที่จะต้องรับผิดชอบต่อผู้ที่มีหุ้นส่วน ผู้ฝากเงิน ผู้ลงทุน และสังคมโดยรวม แต่สหกรณ์อิสลามจะต้องดำเนินงานให้สอดคล้องกับหลักการอิสลาม ทำให้สหกรณ์อิสลามจึงมีสัญญาทางการเงินที่สอดคล้องกับหลักกฎหมายอิสลาม เช่น มุฆาเราะกะฮ์ มุฎอเราะบะฮ์ มุรอะบะหะฮ์ อิญาเราะฮ์ และกัอรฎุลหะสัน์ สินเชื่อภายใต้หลักการซื้อขายแบบมุรอะบะหะฮ์เป็นสัญญาทางการเงินอิสลามที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในระบบสหกรณ์อิสลาม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 80 ที่ใช้ในสหกรณ์อิสลามอิบนูอัฟฟานจำกัด และร้อยละ 70 ที่ใช้

ในสหกรณ์อิสลามบีนาจำกัด (มุฮัมหมัดฟาดีล มะมิง, 2550) จากการศึกษาพบว่า สมาชิก เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน และคณะกรรมการดำเนินงานสหกรณ์ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมูรอบะหะฮฺ และสัญญาทางการเงินอิสลามอย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์การให้บริการสินเชื่อของสหกรณ์อิสลาม และการชำระหนี้ของสมาชิกผู้ใช้บริการสินเชื่อมีความล่าช้าจึงถือเป็นปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์ (อานิส พัฒนปรีชาวงศ์, 2553: 24, ประสพชัย พลุนนท์, 2558: 93 และมุฮัมหมัดฟาดีล มะมิง, 2550: 204-205) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะทำวิจัยเกี่ยวกับหัวข้อระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลาม โดยจะศึกษาการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ ปัญหาการให้บริการสินเชื่อในรูปแบบอิสลามของสหกรณ์ และแนวทางการพัฒนาการบริหารสินเชื่อที่เหมาะสมแก่สหกรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษา ระบบสินเชื่อ และศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ในการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยได้แบ่งขอบเขตการวิจัยออกเป็น ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตการวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนาจำกัด : การดำเนินงานและปัญหา โดยผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาระบบการบริหารสินเชื่อ และสัญญาสินเชื่อที่มีการปฏิบัติใช้ในสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ได้แก่ มูรอบะหะฮฺ

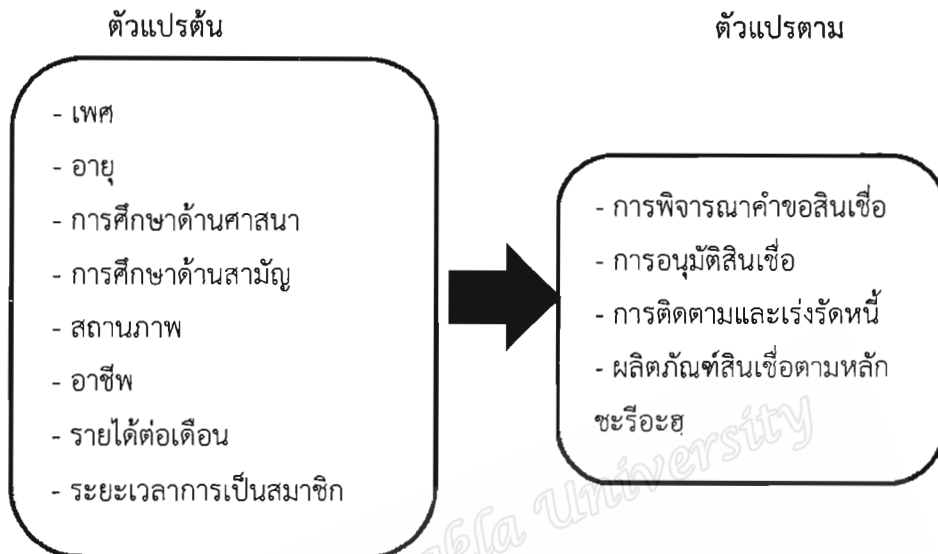
2. ขอบเขตด้านประชากร

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของประชากรที่จะศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์อิสลามบีนาจำกัด ทั้งหมด 3 สาขา ได้แก่ สาขายะลา สาขาปัตตานี และสาขานราธิวาส เป็นการศึกษาโดยการใช้แบบสอบถาม เจ้าหน้าที่สหกรณ์และประธานกลุ่ม เป็นการศึกษาโดยการใช้แบบสนทนากลุ่ม

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่จะศึกษาโดยแยกเป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ซึ่งได้มา กำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษาด้านศาสนาและสามัญ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นสมาชิก และตัวแปรตาม ได้แก่ การพิจารณาคำขอสินเชื่อ การอนุมัติสินเชื่อ การติดตามและเร่งรัดหนี้ และผลสัมฤทธิ์สินเชื่อตามหลักชะรีอะฮ์

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกของสหกรณ์ จำนวน 384 ตัวอย่าง จำแนกเป็นสมาชิก สาขาปัตตานี จำนวน 56 ตัวอย่าง สาขายะลา จำนวน 146 ตัวอย่าง และสาขานราธิวาส จำนวน 182 ตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 3 คน และประธานกลุ่มสมาชิก จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ มีทั้งหมด 4 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามป็นาจำกัด ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านผลสัมฤทธิ์สินเชื่อตามหลักกฎหมายอิสลามของสหกรณ์อิสลามป็นา จำกัด และตอนที่ 4 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามป็นา

จำกัด และแบบสนทนากลุ่มที่ครอบคลุมเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด

การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 384 คน ได้แก่ สาขาปัตตานี จำนวน 56 คน สาขายะลา จำนวน 146 คน และสาขานราธิวาส จำนวน 182 คน และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสนทนากลุ่ม จำนวน 6 คน ได้แก่ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ จำนวน 3 คน และประธานกลุ่มสมาชิก จำนวน 3 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ได้แก่ แจกแจงความถี่ (Frequency), ค่าเฉลี่ย (Mean), และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอ้างอิง (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การทดสอบแบบที่ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One – way ANOVA และแบบสอบถามปลายเปิดข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนาจำกัด และข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนาเสนอในรูปแบบความเรียงเพื่อนำเสนอปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด ในภาพรวม ดังนี้

ระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์	(\bar{X})	(S.D.)	ระดับ
ด้านการพิจารณาค่าขอสินเชื่อ	3.96	.74	มาก
ด้านการอนุมัติสินเชื่อ	3.82	.73	มาก
ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้	3.80	.79	มาก
ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะรีอะฮ์	3.98	.70	มาก
รวม	3.89	.63	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .63) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะรีอะฮ์ ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .70) รองลงมา คือ ด้านการพิจารณาค่าขอสินเชื่อ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .74)

และด้านการอนุมัติสินเชื่อ ($\bar{X} = 3.82$, S. D. = .73) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้มี ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .79) ดังที่ปรากฏในตารางที่ 3 – 5 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ด้านการพิจารณาค่าขอสินเชื่อ

ข้อความ	(\bar{X})	(S.D.)	ระดับ
1. แบบฟอร์มมีความเข้าใจง่ายและสะดวกในการกรอกข้อมูล	4.00	.81	มาก
2. สหกรณ์มีการตรวจสอบเอกสารค่าขอสินเชื่ออย่างเคร่งครัด	3.99	.78	มาก
3. สหกรณ์มีการสอบถามประวัติส่วนตัวของสมาชิก	4.00	.80	มาก
4. สหกรณ์มีการสอบถามและตรวจสอบการชำระหนี้ขอสมาชิก	4.03	.82	มาก
5. สหกรณ์มีการสอบถามวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อของสมาชิก	4.02	.84	มาก
6. สหกรณ์มีการสอบถามเกี่ยวกับการยึดมั่นในศาสนาของสมาชิก	3.81	.98	มาก
7. สหกรณ์มีการจัดชั้นสมาชิกก่อนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ	3.91	.88	มาก
รวม	3.96	.74	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด การพิจารณาค่าขอสินเชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .74) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สหกรณ์มีการสอบถามและตรวจสอบการชำระหนี้ขอสมาชิก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .82) รองลงมา คือ สหกรณ์มีการสอบถามวัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อของสมาชิก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .84) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สหกรณ์มีการสอบถามบุคลิกภาพของสมาชิก เช่น การละหมาดญะมาอะห์ การจ่ายซะกาต การฟังการสอนศาสนา และอื่นๆ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .98)

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ด้านการอนุมัติสินเชื่อ

ข้อความ	(\bar{X})	(S.D.)	ระดับ
8. ระยะเวลาในการพิจารณามีความรวดเร็ว	3.76	.84	มาก
9. สหกรณ์พิจารณาอนุมัติตามวัตถุประสงค์ของผู้ขอสินเชื่อ	3.88	.83	มาก
10. สหกรณ์มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ	3.92	.83	มาก
11. สหกรณ์มีการตรวจสอบความสามารถในการชำระหนี้	3.91	.84	มาก
12. สหกรณ์มีการตรวจสอบทุนที่ใช้ในกิจการส่วนตัวของผู้ขอสินเชื่อ	3.88	.84	มาก
13. สหกรณ์มีการตรวจสอบหลักประกันของผู้ขอสินเชื่อ	3.97	.77	มาก
14. สหกรณ์มีการพิจารณาถึงภาวะเศรษฐกิจนโยบายของรัฐบาล และปัจจัยอื่นๆ ที่มีส่วนต่อการพิจารณาให้สินเชื่อ	3.73	.89	มาก
15. มีการพิจารณาถึงสามัญสำนึกและการมีอะมานะฮ์ของผู้ขอสินเชื่อ	3.87	.82	มาก
รวม	3.82	.73	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ด้านการอนุมัติสินเชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .73) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สหกรณ์มีการตรวจสอบหลักประกันของผู้ขอสินเชื่อ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = .77) รองลงมา คือ สหกรณ์มีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ขอสินเชื่อ ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .83) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สหกรณ์มีการพิจารณาถึงภาวะเศรษฐกิจนโยบายของรัฐบาล และปัจจัยอื่นๆ ที่มีส่วนต่อการพิจารณาให้สินเชื่อ ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = .89)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้

ข้อคำถาม	(\bar{X})	(S.D.)	ระดับ
16. สหกรณ์มีการแจ้งเตือนวันเวลาการชำระหนี้ให้สมาชิกทราบล่วงหน้า	3.91	.82	มาก
17. สหกรณ์มีการตรวจสอบและติดตามหนี้สำหรับสมาชิกที่ขาดการชำระหนี้ติดต่อกัน	3.88	.86	มาก
18. สหกรณ์มีการจัดเก็บข้อมูลของผู้ขอสินเชื่อ	3.89	.81	มาก
19. สหกรณ์มีการให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรการในการติดตามเร่งรัดหนี้	3.82	.85	มาก
20. สหกรณ์มีการกำหนดขั้นตอนในการติดตามหนี้จากสมาชิกแต่ละรายตามความเหมาะสม	3.84	.89	มาก
21. สหกรณ์มีการแจ้งเตือนสมาชิกที่มีหนี้ค้างชำระทุกระยะและติดตามทวงถามอย่างสม่ำเสมอ	3.80	.87	มาก
22. สหกรณ์มีการลงโทษสมาชิกในกรณีที่ค้างชำระหนี้เป็นเวลานานและขาดการติดต่อกับสหกรณ์	3.69	.94	มาก
รวม	3.80	.79	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .79) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ สหกรณ์มีการแจ้งเตือนวันเวลาการชำระหนี้ให้สมาชิกทราบล่วงหน้า ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = .82) รองลงมา คือ สหกรณ์มีการจัดเก็บข้อมูลของผู้ขอสินเชื่อ ($\bar{X} = 3.89$, S. D. = .81) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สหกรณ์มีการลงโทษสมาชิกในกรณีที่ค้างชำระหนี้เป็นเวลานานและขาดการติดต่อกับสหกรณ์ ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = .94)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะรีอะฮ์

ข้อคำถาม	(\bar{X})	(S.D.)	ระดับ
23. พนักงานมีความรู้ความสามารถในการให้คำแนะนำด้านการเงินอิสลาม	3.97	.77	มาก
24. สหกรณ์ทำการซื้อขายสินค้าในขณะที่การทำสัญญาสินเชื่อ	4.01	.78	มาก
25. สหกรณ์กำหนดอัตรากำไรที่มีความเหมาะสม	3.82	.87	มาก
26. ในขณะที่ทำสัญญาสินเชื่อกับสหกรณ์มีถ้อยคำแห่งสัญญาการซื้อขาย (อะกัต)	4.00	.82	มาก
27. ในขณะที่ทำสัญญาสินเชื่อสหกรณ์ได้กล่าวหรือเปิดเผยในส่วนราคาต้นทุนและกำไรของสินค้าที่ทำการซื้อขาย	4.02	.79	มาก
28. ในขณะที่การทำสัญญาสินเชื่อสหกรณ์เป็นผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน	4.01	.84	มาก
29. ในขณะที่ทำสัญญาสินเชื่อสหกรณ์ได้กระทำการแต่งตั้งให้ลูกค้าเป็นตัวแทนทำการซื้อสินค้าเอง	3.95	.84	มาก
30. สหกรณ์ได้กระทำการโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าอย่างสมบูรณ์หลังจากการทำสัญญาการซื้อขายเสร็จสิ้น	4.00	.85	มาก
รวม	3.98	.70	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะรีอะฮ์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = .70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ในขณะที่ทำสัญญาสินเชื่อสหกรณ์ได้กล่าวหรือเปิดเผยในส่วนราคาต้นทุนและกำไรของสินค้าที่ทำการซื้อขาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = .79) รองลงมา คือ ในขณะที่การทำสัญญาสินเชื่อสหกรณ์เป็นผู้ครอบครองกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .84) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ สหกรณ์กำหนดอัตรากำไรที่มีความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = .87)

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาด้านศาสนาและสามัญ อาชีพ รายได้ สถานภาพ และระยะเวลาการเป็นสมาชิก พบว่า พบว่า เพศ การศึกษาด้านสามัญ รายได้ และระยะเวลาการเป็นสมาชิก โดยรวมไม่แตกต่างกัน การศึกษาด้านศาสนา และอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .01 และอายุ และสถานภาพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05

ปัญหาและแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด มีดังนี้

ปัญหาด้านการพิจารณาคำขอสินเชื่อ พบว่า แบบฟอร์มคำขอสินเชื่อของสหกรณ์ยังมีช่องโหว่ สหกรณ์ไม่สามารถนำข้อมูลจากแบบฟอร์มเอกสารคำขอสินเชื่อมาประกอบการพิจารณาอนุมัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาด้านการอนุมัติสินเชื่อ พบว่า ขั้นตอนการอนุมัติสินเชื่อของสหกรณ์ยังมีความล่าช้าและการขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการสินเชื่อ เช่น ไม่สามารถอนุมัติสินเชื่อตามข้อมูลข้อเท็จจริงของสมาชิกได้ และกรรมการบางท่านยังขาดความรู้เกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อ

ปัญหาด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้ พบว่า ความล่าช้าและขาดความต่อเนื่องในการชำระหนี้ของสมาชิก เนื่องด้วยสาเหตุการขาดความหนักในการชำระหนี้ รายได้น้อยซึ่งไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ และความไม่เด็ดขาดในการติดตามและเร่งรัดหนี้ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์

ปัญหาการดำเนินงานด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะรีอะฮ์ พบว่า สมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การเงินอิสลาม ผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่สหกรณ์เปิดให้บริการมีสัญญาครอบงำเพียงอย่างเดียว และยังไม่มีการบังคับทางกฎหมายเกี่ยวกับสหกรณ์อิสลามจึงเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานพอสมควร

2. และส่วนแนวทางการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนา จำกัด พบว่า สหกรณ์จะต้องมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อทุกประเภทกับสมาชิกแต่ละราย และจำเป็นจะต้องสร้างวินัยทางการเงิน ตลอดจนการเสริมสร้างอาชีพแก่สมาชิก เพื่อให้สามารถชำระหนี้ได้ตามที่ตกลงไว้กับสหกรณ์

อภิปรายผลการวิจัย

ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบีนาจำกัดโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะรีอะฮ์ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการพิจารณาค่าขอสินเชื่อ ด้านการอนุมัติสินเชื่อ โดยส่วนการติดตามและเร่งรัดหนี้มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนี้

ด้านการพิจารณาค่าขอสินเชื่อ ภาพรวมสหกรณ์จะให้ความสำคัญในการตรวจสอบถึงประวัติการขอสินเชื่อและประวัติการชำระหนี้ที่ผ่านมา ตรวจสอบวัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อ รวมทั้งตรวจสอบบุคลิกภาพและการยึดมั่นในศาสนาอิสลามของสมาชิก และตรวจสอบเอกสารอย่างละเอียดเพื่อป้องกันไม่ได้ข้อมูลที่ตรงตามความเป็นจริงเพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์สินเชื่อต่อไป จะอยู่ในระดับมาก แต่สหกรณ์ก็ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาและให้ความสำคัญต่อการตรวจสอบปัจจัยเหล่านี้ให้ละเอียดมากขึ้นกว่าเดิม จะส่งผลให้การวิเคราะห์อนุมัติมีความสะดวกมากขึ้นและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะความครบถ้วนของข้อมูล สอดคล้องกับไพจิตร สุขสมบูรณ์ และณิชา นพากร (2560 : 108) กล่าวว่า “ปัจจัยที่มีผลต่อการพิจารณาสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์ ดังนี้ ประวัติการสะสมหนี้ จำนวนบุคคลในการดูแล ประวัติการกู้ยืมเงิน ระยะเวลาการกู้ยืม รายได้ต่อเดือน สถานภาพการสมรส ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ยอดเงินกู้ยืม ประวัติการชำระหนี้ จำนวนหนี้ที่มี ประวัติการฝากเงิน และรายจ่ายต่อเดือน”

ด้านการอนุมัติสินเชื่อ ภาพรวมสหกรณ์จะให้ความสำคัญในการวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ตรวจสอบความสามารถในการหารายได้หรือการประกอบอาชีพของผู้ขอสินเชื่อ และตรวจสอบการส่งเงินงวดการชำระหนี้ ความรับผิดชอบต่อการชำระหนี้ตามที่กำหนด ตรวจสอบทรัพย์สินค้ำประกัน รวมทั้งให้วิเคราะห์ถึงบุคลิกภาพและความรับผิดชอบหรืออะมานะฮ์ของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์จะอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับวิโรจน์ พระสิทธิ์ (2553) กล่าวว่า “ระดับการปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของพนักงานสินเชื่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับสูงสุดไปหาต่ำสุดสามอันดับแรก ได้แก่ ด้านการวิเคราะห์หลักประกันสินเชื่อ ด้านการควบคุมภายในเกี่ยวกับลูกหนี้ และด้านการวิเคราะห์ความสามารถในการชำระหนี้ แต่สหกรณ์ก็ไม่ควรละเลยและจำเป็นจะต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการวิเคราะห์ถึงปัจจัยต่าง ๆ นี้ เนื่องจากมีผลต่อการบริหารสินเชื่อและการติดตามเร่งรัดหนี้ของสหกรณ์ ถ้าหากสหกรณ์มีความรัดกุม และตรวจสอบปัจจัยต่าง ๆ อย่างละเอียดจะส่งผลสะดวกและง่ายต่อการติดตามและเร่งรัดหนี้ และการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสามารถป้องกันหนี้สูญได้เป็นอย่างดี” และสอดคล้องกับ Keong (2012: 82) กล่าวว่า “ก่อนตัดสินใจให้สินเชื่อ สถาบันการเงินควรจะต้องให้ความสำคัญ

กับหลักเกณฑ์การพิจารณา 7 ประการ (7-C of Credit) คือ 1. อุปนิสัย 2. ความสามารถในการหารายได้ 3. เงินทุน 4. หลักประกัน 5. สถานการณ์ต่าง ๆ 6. การควบคุม และ 7.สามัญสำนึก”

ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้ ภาพรวมของการติดตามและเร่งรัดหนี้จะอยู่ในระดับมาก แต่สหกรณ์ก็ยังคงมีความจำเป็นจะต้องพัฒนาความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการติดตามและเร่งรัดหนี้ เพราะสหกรณ์ส่วนใหญ่จะมีปัญหาเรื่องการติดตามและเร่งรัดหนี้ ความสามารถของเจ้าหน้าที่มีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิก เช่น การที่เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีความเคร่งครัดในการติดตามและเร่งรัดหนี้ มีการทวงถาม และส่งหนังสือแจ้งเตือนแก่สมาชิกที่ค้างชำระหนี้ แจ้งเตือนและเข้าหาสมาชิกที่ค้างชำระหนี้และขาดการติดต่อกับสหกรณ์เป็นเวลานานหลายเดือนอย่างสม่ำเสมอจะมีผลต่อการชำระหนี้ของสมาชิก และจะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารสินเชื่อ สอดคล้องกับสมฤทัย บัวกิ่ง (ม.ป.ป.) กล่าวว่า “การติดตามหนี้ของสหกรณ์ จำนวนครั้งที่เจ้าหน้าที่มาติดตามทวงหนี้ และความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระคืนเงินกู้ มีผลต่อการชำระคืนเงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมืองสงขลา จำกัด”

ด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะริอะฮ์ของสหกรณ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน การให้บริการสินเชื่อของสหกรณ์จะกระทำด้วยหลักสัญญาการซื้อขาย การซื้อขายสินค้าในขณะที่ทำสัญญาสินเชื่อ สหกรณ์จะต้องถือกรรมสิทธิ์ในการสินค้าอย่างสมบูรณ์แล้วจะทำการซื้อขายสินค้าให้แก่ลูกค้าหรือสมาชิก โดยสหกรณ์จะต้องมีการเปิดเผยค่าสินค้าในส่วนของต้นทุนและบวกด้วยกำไรอย่างชัดเจน ในความเป็นจริงแล้ว สหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด ได้ดำเนินการด้านการให้บริการสินเชื่อโดยใช้สัญญาการซื้อขายแบบมูรอบะหะฮ์ซึ่งถูกต้องตามหลักกฎหมายอิสลาม สอดคล้องกับอัลกุรอานในอายะฮ์ที่ 275 สุเราะฮ์อัลบะเกาะเราะฮ์ ความว่า “และอัลลอฮ์นั้นทรงอนุมัติการค้าขาย และทรงห้ามการเอาดอกเบี้ย” สอดคล้องกับวะหะฮ์ อัลซุฮัยลีย์ (al-Zuhaili, 2002 : 320) กล่าวว่า “การซื้อขายแบบผ่อนชำระด้วยการเพิ่มราคาเป็นที่อนุมัติตามหลักการอิสลามตามทัศนะของอุละมาฮ์ส่วนใหญ่ ได้แก่ มัชฮับหะนะฟียะ มาลิกีย์ ซาฟีอีย์ และหัมบะลีย์ และสอดคล้องกับมุฮัมมัดฟาดีล มะมิง (2550: 212) กล่าวว่า “สถาบันการเงินอิสลามทั้ง 4 แห่ง ได้แก่ สหกรณ์อิสลามปัตตานี สหกรณ์ออมทรัพย์อิบนูอัฟฟาน จำกัด สหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด และธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ได้เปิดเผยในส่วนจากราคาต้นทุนบวกกำไรที่ชัดเจน ซึ่งถือว่าสอดคล้องกับหลักกฎหมายอิสลาม”

การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ดังนี้

จำแนกตามเพศที่ต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอนุมัติสินเชื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 สอดคล้องกับชฎาดามูลพานิชย์ และธนสุวิทย์ ทับทิมรักรักษ์ (ม.ป.ป.) ผลการศึกษาพบว่า “สมาชิกที่มีเพศต่างกันมีทัศนคติต่อการให้บริการสินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี จำกัด ในเขตจังหวัดอุดรธานีใน

ภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคลากรและด้านประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05”

จำแนกตามอายุที่ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ ความสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอนุมัติสินเชื่อ และด้านการติดตามและ เร่งรัดหนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 และ .01 ตามลำดับ สอดคล้องกับ อลิสร่า รัตน์ไทรแก้ว (2552) ผลการศึกษาพบว่า “ประชาชนผู้เข้ารับการบริการที่มีอายุที่ต่างกันจะมีความแตกต่างกัน ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อาคารและสถานที่”

จำแนกตามระดับการศึกษาด้านศาสนาที่ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทาง สถิติที่ระดับ ความสำคัญ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอนุมัติสินเชื่อ และด้าน ผลลัพธ์สินเชื่อตามหลักขะริอะฮฺ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 และด้าน การติดตามและเร่งรัดหนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .01 สอดคล้องกับ ชญาดา มุลพานิชย์ และธนสุวิทย์ ทับทิมรุกข์ (ม.ป.ป.) ผลการศึกษาพบว่า “สมาชิกที่มีระดับ การศึกษาต่างกันมีทัศนคติต่อการรับบริการด้านสินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี จำกัดในเขตจังหวัดอุดรธานีในภาพรวมอุดรธานีแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านผลลัพธ์ และบริการด้านกระบวนการให้บริการด้านบุคลากรด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้าน ประชาสัมพันธ์ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสมาชิกแต่ละคนได้รับความรู้ และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ บริการสินเชื่อไม่เหมือนกัน”

จำแนกตามสถานภาพที่ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ ความสำคัญ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้แตกต่างกันอย่าง มีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .01 สอดคล้องกับ อัจฉราภรณ์ ชวงษ์ (2559) ผลการศึกษาพบว่า “สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์นาวิกโยธิน จำกัด ที่มีสถานภาพต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพ การให้บริการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า ด้านความเชื่อในมาตรฐาน คุณภาพบริการ ด้านมาตรฐานการให้บริการ ด้านความปลอดภัย และด้านการติดต่อสื่อสาร สมาชิกมี ความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านคุณลักษณะของผู้ให้บริการ สมาชิกมี ความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการแตกต่างกัน”

จำแนกตามอาชีพที่ต่างกัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ ความสำคัญ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการอนุมัติสินเชื่อ และด้านการติดตามและ เร่งรัดหนี้ แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคคลที่ความ มั่นคงในประกอบอาชีพ เช่น รับราชการ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา พนักงานเอกชน อยากรจะเห็น การเปลี่ยนแปลงในการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ที่ดีขึ้น

จำแนกตามรายได้ที่ต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ อัจฉราภรณ์ ชูวงศ์ (2559) ผลการศึกษาพบว่า “สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์นาวิกโยธิน จำกัด ที่มีรายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน”

จำแนกตามระยะเวลาการเป็นสมาชิกที่ต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการติดตามและเร่งรัดหนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับความสำคัญ .05 สอดคล้องกับจุฑาโล ธรรมสัจย์ (2553) ผลการศึกษาพบว่า “สมาชิกที่มีระยะเวลาต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์อุบลราชธานี จำกัด โดยรวม ด้านบริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ด้าน ขั้นตอนหรือกระบวนการ ด้านพนักงานผู้ให้บริการ ด้าน การส่งเสริมการตลาด ไม่แตกต่างกัน” และสอดคล้องกับชญาดา มุลพานิชย์ และธนสุวิทย์ ทับทิมรักรักษ์ (ม.ป.ป.) ผลการศึกษาพบว่า “สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกต่างกันมีทัศนคติต่อการรับบริการด้านสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี จำกัดในเขตจังหวัดในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์และบริการด้านกระบวนการ ให้บริการ ด้านบุคลากรและ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนด้าน ประชาสัมพันธ์ไม่แตกต่างกันทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมาหลายปีอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงในการบริการที่ดีขึ้น”

ปัญหาการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามบิเนา จำกัด ดังนี้

ปัญหาด้านการพิจารณาคำขอสินเชื่อ พบว่า แบบฟอร์มคำขอสินเชื่อของสหกรณ์ยังมีช่องโหว่ สหกรณ์ไม่สามารถนำข้อมูลจากแบบฟอร์มเอกสารคำขอสินเชื่อมาประกอบการพิจารณาอนุมัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะข้อมูลของผู้ขอใช้บริการสินเชื่อของสหกรณ์แบบไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

ปัญหาด้านการอนุมัติสินเชื่อ พบว่า ขั้นตอนการอนุมัติสินเชื่อของสหกรณ์ยังมีความล่าช้าและการขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการสินเชื่อ เช่น ไม่สามารถอนุมัติสินเชื่อตามข้อมูลที่แท้จริงของสมาชิกได้ และกรรมการบางท่านยังขาดความรู้เกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อ สอดคล้องกับ ประสพชัย พสุนนท์ (2558 :87) กล่าวว่า “ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสหกรณ์ คือ การขาดแคลนทุนดำเนินงานและวัสดุอุปกรณ์ ทำให้ที่ตั้งไม่เหมาะสม การบริหารจัดการไม่มีประสิทธิภาพ การขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิก ความไม่พร้อมและขาดศักยภาพของคณะกรรมการสหกรณ์ และฝ่ายจัดการขาดทักษะและความรู้ในการดำเนินงานทางธุรกิจสินเชื่อ ” และยังสอดคล้องกับรังสรรค์ ปิติปัญญา (2553) กล่าวว่า “คณะกรรมการสหกรณ์จำนวนมากยังขาดความรู้ด้านสหกรณ์ และบริหารจัดการธุรกิจการเงิน นอกจากนั้นยังไม่มีเวลาทำงานให้สหกรณ์ ทั้งนี้เป็นผลมาจากต้องให้เวลากับงานประจำของตนเองก่อน ซึ่งเป็นสิ่งที่ถูกต้องและจำเป็น”

ปัญหาการด้านติดตามและเร่งรัดหนี้ พบว่า ความล่าช้าและขาดความต่อเนื่องในการชำระหนี้ของสมาชิก เนื่องด้วยสาเหตุการขาดความหนักในการชำระหนี้ รายได้น้อยซึ่งไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ และการไม่เด็ดขาดในการติดตามและเร่งรัดหนี้ของเจ้าหน้าที่สหกรณ์สอดคล้องกับมุฮัมหมัดฟาดีล มะมิง (2550: 204-205) กล่าวว่า “การล่าช้าชำระหนี้ โดยลูกค้าจะล่าช้าในการชำระหนี้ โดยสหกรณ์จะต้องติดตามเร่งรัดหนี้เป็นระยะ การล่าช้าในการชำระหนี้ถือว่าเป็นปัญหามาก เพราะสหกรณ์นั้นไม่สามารถเรียกเก็บดอกเบี้ยจึงมีแนวคิดที่จะค้างชำระก็ได้ จากแนวคิดดังกล่าวอาจจะทำให้กำไรของสหกรณ์อิสลามลดลง”

ปัญหาการดำเนินงานด้านผลิตภัณฑ์สินเชื่อตามหลักชะรีอะฮ์ พบว่า สมาชิกยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การเงินอิสลาม สอดคล้องกับอานิส พัฒนปรีชาวงศ(2553: 24) กล่าวว่า “ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งเป็นชาวมุสลิมยังขาดความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการซื้อขายแบบผ่อนส่งตามหลักการอิสลาม” ผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่สหกรณ์เปิดให้บริการมีรูบะหะฮ์เพียงอย่างเดียว และยังไม่มีการบังคับทางกฎหมายเกี่ยวกับสหกรณ์อิสลามจึงเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานพอสมควร สอดคล้องกับอับดุลรอหิม สะเต (2555 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า “ปัญหาโดยส่วนใหญ่เป็นปัญหาบุคคลทั้งฝ่ายสหกรณ์และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในประเด็นของหลักการอิสลามมาปรับตัวให้สอดคล้องระหว่างหลักการอิสลามกับหลักกฎหมายบ้านเมือง”

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องระบบสินเชื่อของสหกรณ์อิสลามปีนา จำกัด: การดำเนินงานและปัญหา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สหกรณ์จะต้องมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อทุกประเภทกับสมาชิกแต่ละราย และจำเป็นจะต้องสร้างวินัยทางการเงิน และเสริมสร้างอาชีพแก่สมาชิก เพื่อให้สามารถชำระหนี้ได้ตามที่ตกลงไว้กับสหกรณ์ และมีเงินเหลือออมไว้กับสหกรณ์
2. สหกรณ์ควรกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาคำขอสินเชื่ออย่างชัดเจน และเจ้าหน้าที่สหกรณ์ควรแนะนำให้ผู้ขอสินเชื่อแนบเอกสารให้ครบถ้วนสมบูรณ์จึงจะทำการพิจารณา
3. ควรให้สมาชิกมีความตระหนักถึงการมีส่วนร่วมการเป็นเจ้าของร่วมกับสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ควรมีความเด็ดขาดในการติดตามและเร่งรัดหนี้และควรให้มีการกระทำอย่างต่อเนื่อง
4. ควรให้มีการจัดอบรมการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเงินตามหลักกฎหมายอิสลามให้แก่สมาชิกของสหกรณ์ที่สหกรณ์นำมาปฏิบัติใช้ เพื่อให้สมาชิกเกิดความเข้าใจและพยายามไม่ยุ่งเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินที่มีดอกเบี้ย

5. ควรให้มีการผลักดันพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) เกี่ยวกับสหกรณ์อิสลามให้สหกรณ์ประเภทหนึ่งที่ถูกบรรจุไว้ในกระทรวง เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานด้านสินเชื่อของสหกรณ์ และสามารถดำเนินงานได้ถูกต้องตามกฎหมาย

สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรให้มีการศึกษาระบบการบริหารสินเชื่อของสหกรณ์อิสลาม โดยมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์ หรือวิจัยแบบผสมโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

2. ควรให้การศึกษาการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อตามหลักกฎหมายอิสลามของสหกรณ์อิสลาม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

เอกสารอ้างอิง

อัลกุรอานฉบับแปลความหมายภาษาไทยสมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ประเทศไทย. ปีอิญเราะฮ์

ศักราช 1419 (พ.ศ. 2542). อัลมะดีนะฮ์ : ศูนย์กษัตริย์ฟาฮัดเพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย. ม.ป.ป. คำศัพท์การเงินตามหลักชะรีอะฮ์ (ออนไลน์) สืบค้นจาก

[http://www.ibank.co.th/2010/th/shariah-information/shariah-financial-](http://www.ibank.co.th/2010/th/shariah-information/shariah-financial-term.aspx?ID=3)

[term.aspx?ID=3](http://www.ibank.co.th/2010/th/shariah-information/shariah-financial-term.aspx?ID=3) (18 มีนาคม 2560)

จุฑาไล ธรรมสัจดิ์.2553. การศึกษาคุณภาพการให้บริการของสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล

สรรพสิทธิประสงค์อุบลราชธานี จำกัด. ภาคนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ชญาดา มุลพานิชย์ และธนสุวิทย์ ทับหิรัญรักษ์ ม.ป.ป. ทักษะคติของสมาชิกต่อการรับบริการด้าน

สินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขจังหวัดอุดรธานี จำกัด ในเขตจังหวัดอุดรธานี

วารสารบัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

มนชยา อูรยศ. 2556 การศึกษานโยบายเพื่อการพัฒนาการเงินอิสลามของประเทศไทย สรุปรายงาน

การวิจัยชุดโครงการวิจัย “ไทย – โลกมุสลิม” หน้า 13 – 43

ประสพชัย พสุนนท์ 2558 ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย : ทฤษฎี

รากฐานจากข้าราชการของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา ปีที่ 7 ฉบับที่ 13 เดือนมกราคม – มิถุนายน หน้า 85 – 101

ไพจิตร สุขสมบุรณ์ และณิชา นภาพร จงกะสิกิจ. 2560. ผลของตัวแบบที่ส่งผลต่อความสามารถใน

การชำระสินเชื่อของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน. วารสารวิชาการคณะเทคโนโลยี

อุตสาหกรรม. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม – มิถุนายน หน้า 101 – 110

มุฮัมหมัดฟาดีล มะมิง. 2550. การซื้อขายแบบมูรออะฮะฮ์ของสถาบันการเงินอิสลามในจังหวัด

ปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รังสรรค์ ปิติปัญญา. 2553. สหกรณ์ออมทรัพย์ในสถานประกอบการ : ปัญหาและแนวทางในการ

พัฒนา. พิมพ์ในโคออปนิวส์ ฉบับวันที่ 16 – 31 พฤษภาคม 2553

สมฤทัย บัวกิ่ง. ม.ป.ป. ปัจจัยที่มีผลการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรเมือง

สงขลา จำกัด (ออนไลน์) : <file:///C:/Users/pdcyala/Downloads/.pdf>

(สืบค้นเมื่อ 30 พฤษภาคม 2561)

- วิโรจน์ พระสิทธิ์. 2553. การปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของพนักงานสินเชื่อธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- อลิสรา รัตน์ไตรแก้ว. 2552. ความพึงพอใจของผู้รับบริการงานจัดเก็บรายได้จากเทศบาลตำบลไพศาลี อำเภอไพศาลี จังหวัดนครสวรรค์. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- อัจฉราภรณ์ ชูวงศ์. 2559. คุณภาพการให้บริการสมาชิกของสหกรณ์ออมทรัพย์นาวิกโยธิน จำกัด ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
- อัปดุลรอหิม สะแต 2555 การดำรงอยู่และการปรับตัวของสหกรณ์อิสลามในพื้นที่จังหวัดยะลา : กรณีศึกษาสหกรณ์อัลอามีน จำกัด ภาคนิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- อานิส พัฒนปริชาวงศ์. 2553. การซื้อขายแบบผ่อนส่ง: บทบัญญัติและหลักปฏิบัติตามกฎหมายอิสลาม. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 หน้า 24 - 40
- al – Bukhārī, Muhammad bin Ismail Abu Abdullah. 2001. al-Jami’ al-Musnad al-**Ṣaḥīḥ** al-Muktaṣar min Anwar Rasūlullah ~~ﷺ~~ wa Sunnanih wa ‘iyamih. Dar Tawk al-Najah
- Shofawati, A. 2014. Murabahah Financing in Islamic Banking: Case Study in Indonesia. Proceedings of 5th Asia – Pacific Business Research Conference 17 – 18 February 2014 P. 1 – 18
- Yong Wooi Keong. 2012. To lend or not lend, that is the question-economic consideration for Malaysian Bankers. **Second Annual Summit on Business and Entrepreneurial Studies (2nd ASBES 2012) Proceeding**. P. 82 - 94